DE KOR

maandorgaan van
'BIOLOGIA MARITIMA

derlandse Vereniging van
e-aquariumliefhebbers.

pgericht : 12 November 1939)

JDSCHRIFT VOOR ZEE-BIOLOGIE

argang no. 11, Nr. 1, Januari 1961

DACTIE: H.A.van Vlimmeren Jr.
Ridder van Doorne Jr.
Vlierboomstraat 366a
DEN HAAG

lefoon: 33.83.25/98.60.17

ntributie, inclusief abonnement
DE KOR: ƒ 7,50 per jaar
ro 27.83.96 t.n.v. A.G.W. van
immeren-Schippers te Den Haag.

ste Medewerkers:

L. Hoog : Veldwerk, technische verzorging
Hinners : Expeditie

DIT NUMMER o.a.

uarium onder de miek 2
e-anemoon problemen 9
oblemenserie 13
ekbespreking LII

V A N D E R E D A C T I E

Allereerst wenst de redactie U en de Uwen een voorspoedig 1961 toe; dat al Uw wensen in vervulling mogen gaan!
Wij zeggen nog dank aan de vele leden die aan de redactie nieuwjaars en kerstkaarten hebben gezonden. Enkele kaarten waren zeer oorspronkelijk, de heer Keasberry stuurde zelfs een heel onderwaterlandschap. Onze dank!
Elk jaar begint weer met goede voornemens, zo ook Uw redactie. Hier volgen onze goede voornemens voor zover ze betrekking hebben op DE KOR:

1. Iedere maand, te beginnen met Februari zullen we twee pagina's wijden aan 1 dier of diersoort. Het stukje zal gegevens bevatten inzake determinatie, gedraging, voedsel etc. + een foto en raadgevingen voor het houden van het dier in het zee-aquarium. De bedoeling is dat deze bladen uit de KOR verwijderd kunnen worden om zodoende een naslagwerkje te gaan vormen. Ook kunt U blanco formulieren bij de redactie aanvragen om dit werk zelf te completeren of aan te vullen. Wij hebben reeds gedrukte formulieren beschikbaar die U reeds thans kunt aanvragen.(Prijs 4ct per formulier + porto).De redactie stelt het op prijs doorslagen van Uw formulieren te ontvangen zodat we ze voor DE KOR kunnen gebruiken. Ook kunt U natuurlijk voor de KOR een dier voor Uw rekening nemen!
2. In een van de komende nummers zal een begin worden gemaakt met een nieuwe vervolgserie, en wel: Fotografie rond onze hobby. Niet alleen aquariumfotografie maar ook foto's maken bij veldwerk, foto's als registratiemiddel, dichtbij opnamen etc. willen wij hier gaan behandelen, uiteraard met voorbeelden, en op zo'n manier dat zowel de "cracks" als de mensen met eenvoudige apparatuur er wat van op zullen steken.
3. Het reeds aangekondigde "Filternummer" gaat ook vaste vormen aannemen. Wilt U ook Uw steentje bijdragen, dan ziet de redactie gaarne Uw artikel tegemoet.
4. De serie "Wij bezochten voor U" zal in 1960 ook min of meer regelmatig gepubliceerd worden. Uiteraard komt de redactie niet overal, bezoekt U dus zelf eens een tentoonstelling op ons hobby gebied of een publiek

(lees a.u.b. verder op pagina 15)

Het zeeaquarium door de microscoop gezien.

RADERDIERTJES Rotifera

Raderdiertjes zijn de kleinste meercellige dieren ter wereld. Ze hebben microscopische afmetingen. U begrijpt, dat de cellen waaruit het diertje bestaat wel bizonder klein moeten zijn! Het aantal cellen is overigens gering en elke cel bezit het vermogen om zijn begrenzingen te verliezen en een netwerk te vormen met zijn buurcellen. We zullen ons echter niet verliezen in de anatomische merkwaardigheden van deze diergroep en gaan zien wat het aquarium ons leert.

Raderdiertjes kwamen in al de door ons bekeken watermonsters voor, het zijn vreemde verschijningen die direct opvallen, zodat we ons niet over de hoeveelheid diertjes durven uitlaten. In de natuur komen de meeste soorten voor in zoet water.

I alle zeeaquaria vinden we NOTOPS soorten (fig.33) die die als ze een Hollandse naam nodig hadden best Papagaaidiertjes zouden kunnen heten. Niet alleen doen ze denken aan deze deftige vogels, maar ook voeren ze buigende en knippende bewegingen uit, wat de gelijkenis nog versterkt. Meestal zitten ze met de staart aan een wierdraad gehecht. Wil dit dier zich verplaatsen, dan wordt de staart gestrekt en het dier zwemt weg, voortbewogen door de trilhaarschijf aan de kop. Waar deze schijf verder voor dient kunnen we fraai zien bij een

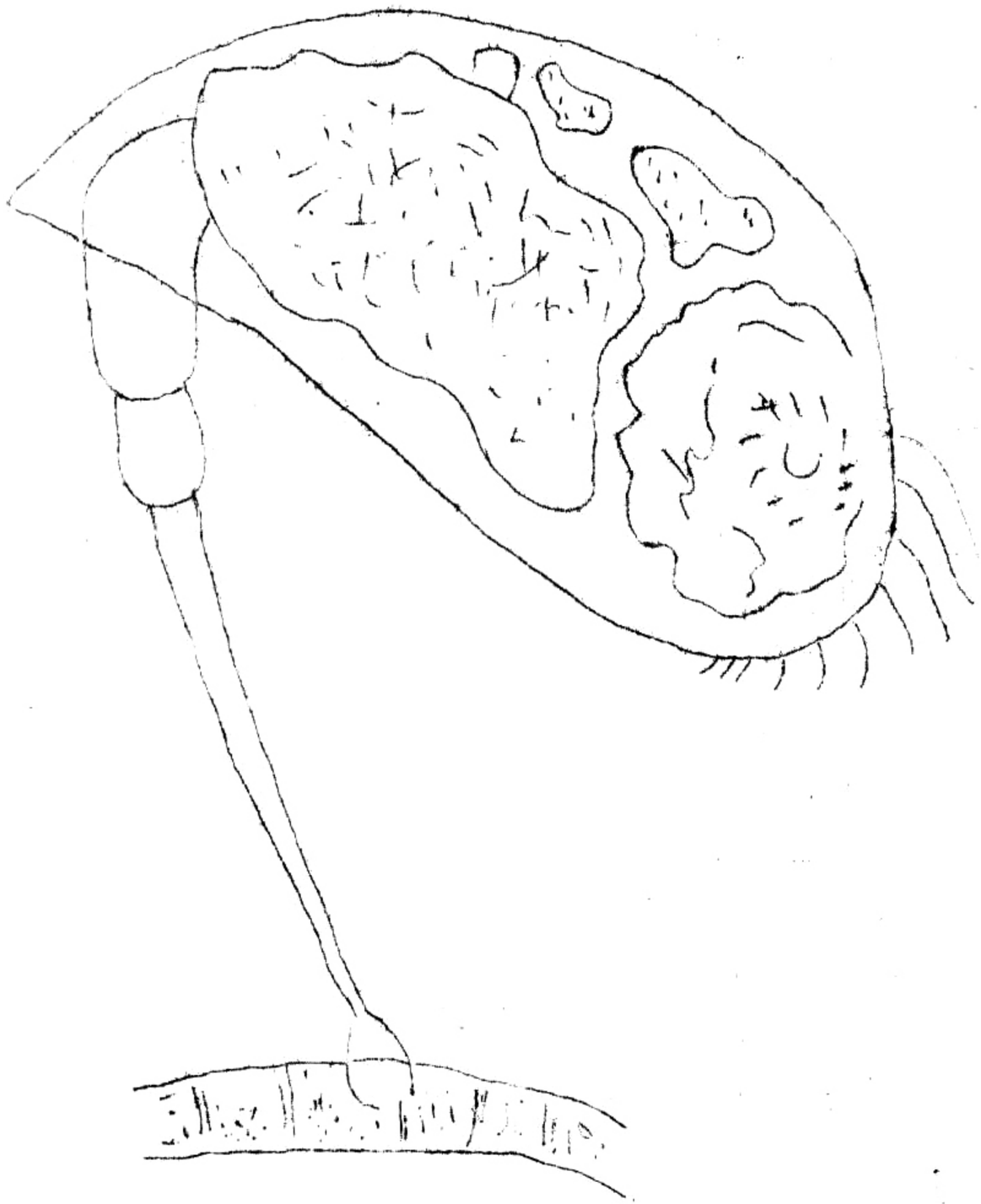

fig. 33

MICRODINA (Philodina?) soort, een raderdiertje dat er uitziet als een dikke spanrups en dat zich ook zo voortbeweegt.(Fig. 34B) Niet zodra echter is een goed jachtterrein bereikt of het dier stulpt twee telescopen uit, aan het eind waarvan een rader"wiel" zit. (fig. 34 A). Met behulp van dit apparaat zien we het diertje twee machtige draaikolken opwekken, waarin allerlei partikeltjes worden meegesleurd.
Een zacht tik tegen het objectglaasje doet Microdina ineenkrimpen.(Fig 34C).
Het is interessant te weten dat Antoni van Leeuwenhoek was, die in 1702 als eerste een Microdinasoort afbeeldde en beschreef. Hij had ze gevonden in het water van een goot. Hij zag"schubagtige deelen, die over malkander schieten" en "Seer na op die manier als de Kreeft en Garnaal is."
Ook vandaag zijn Rotifera gemakkelijk te verwarren met kleine vlokreeftjes.
Wat de plaats van voorkomen in het aqauarium betreft, vonden we de Notops soorten bijna uisluitend tussen de algen, terwijl Microdina in ons aquarium ook graag in het bodemvuil vertoeft.

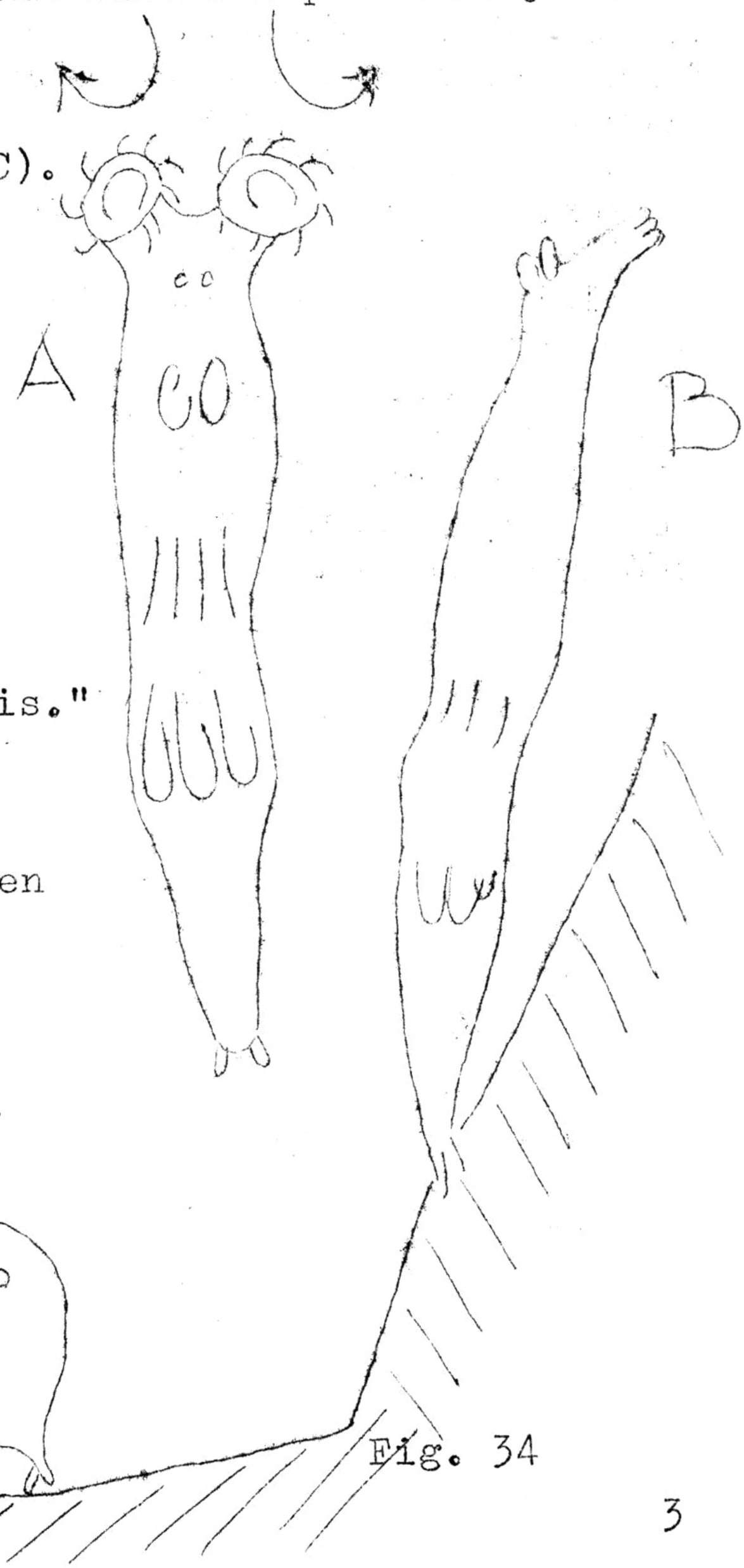

Fig. 34

CRUSTACEA Crusta = korst

De kreeftachtigen zijn wel eens genoemd : de insecten der zee, eèn treffende benaming. Niet alleen zwemmen en zweven er volgens schatting van Mayr 25.000 soorten in de zeeën en stromen van moeder aarde rond, maar hun aantallen zijn eveneens slechts uit te drukken in astronomische cijfers. De economie van de dierenwereld in zee is voor een belangrijk deel gebaseerd op het voorkomen en de verspreiding van de Crustacea.

In een zeeaquarium zijn kreeftachtigen niet weg te denken. Iedereen houdt krabben of steurkrabben. De heremietkreeft is een van onze populairste gasten. Maar ook de kleine Roeipoot- of Vlokreeftjes komen in elk aquarium voor, zonder dat de bezitter ervan daar moeite voor heeft gedaan. Iedereen heeft deze minuscule diertjes wel eens over de voorruit zien kruipen. Practisch al onze kleine aquarium Crustacea behoren tot de subklasse Copepoda, herkenbaar aan het vierkante Cyclopenoog, vóór aan de kop.

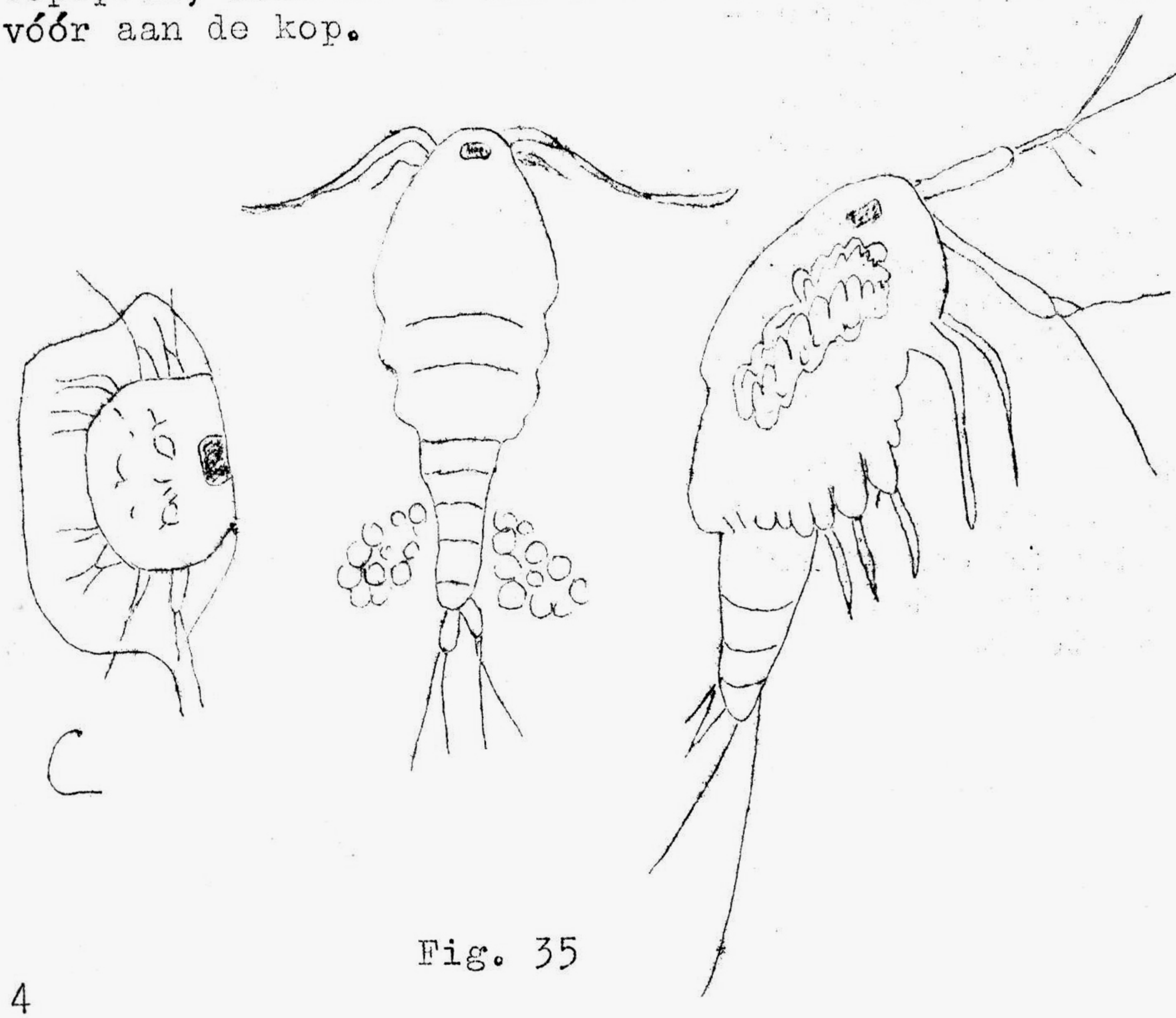

Fig. 35

De meeste andere subklassen hebben twee en vaak samengestelde ogen. De preciese determinatie is voor een groot deel een naarstig tellen van sprieten en poten, een werkje dat we uit gebrek aan tijd gaarne aan U overlaten.
Op Fig. 35 (Blz. 4) ziet U het type Copepode, dat overheersend in onze aquaria wordt aangetroffen. Fig. 35 C is het larve of Naupliusstadium, eveneens voorzien van het klassieke rode oog. Het aantal Copepoden in onze aquaria hangt in de eerste plaats af van de hoeveelheid begroeiing, zoals we verschillende malen meenden te kunnen vaststellen. Dit kan een kwestie van voeding of van schuilplaatsen zijn. Waarschijnlijk beide. Copepoden gedragen zich in het aquarium als nachtdieren.

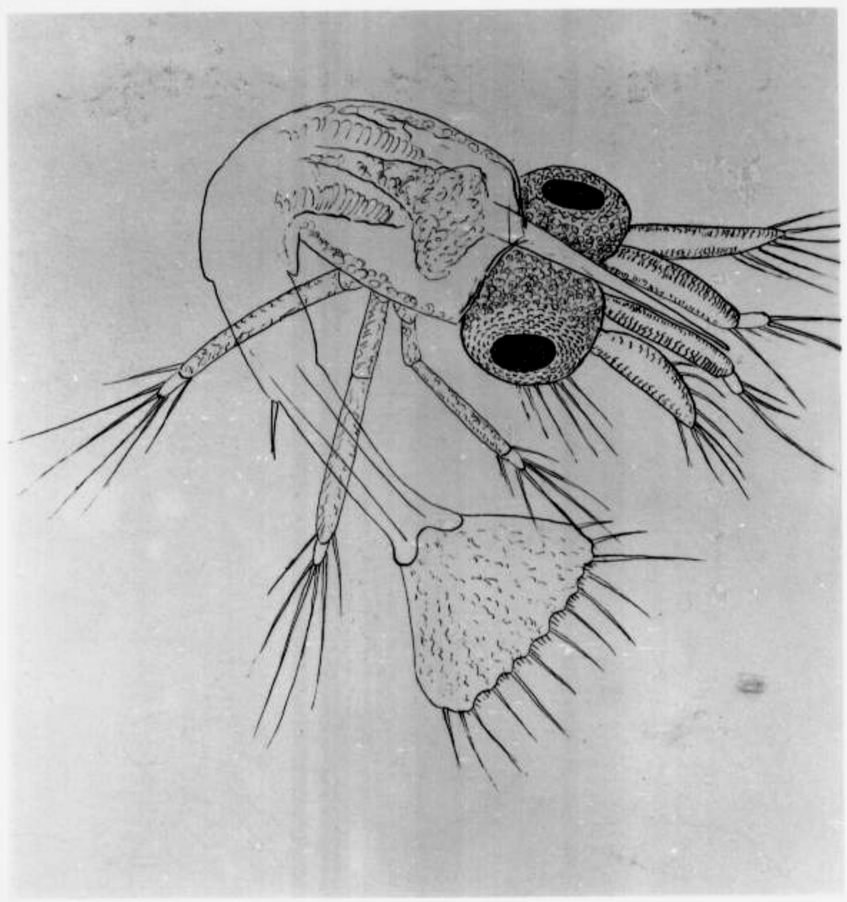

Foto 1. Zoa Steurkrab.

Elke morgen als de TL buizen aangaan is de voorruit bedekt met roeipootkreeftjes, die zich te goed hebben gedaan aan de microscopische begroeiing. Gedurende een minuut of tien kunnen we dan genieten van de zwemmen kreeftjes die zich in het water werpen en tollend en slingerend een goed heenkomen zoeken in de algen aan de wanden.
We hebben nog geen "tellingen" verricht, maar het aantal aquarium copepoden moet zeer groot zijn.
Alle onderzochte watermonsters bevatten er tientallen, ook stukjes oppervlaktevlies uit het filter laten er steevast vele zien.
Een belangrijke vraag is, waarom ze in het aquarium niet groot worden!
Nemen we namelijk een volglasbakje met hetzelfde aquariumwater en zetten we dit afgedekt in de vensterbank, dan wemelt het na enkele weken van vlokreeftjes, waarvan de

meeste meer dan speldekop groot zijn! Er moeten dus in het aquarium voortdurend vlokreeftjes worden geconsûmeerd. Het bestuderen van de Copepoda in het aquarium zal een

bizonder lonende liefhebberij zijn, aangezien de mogelijkheden ongekend worden als we er in slagen deze planktongroep beter te laten groeien. Niet alleen zullen vele vislarven verkregen van onze Blennius, grondels en andere vissoorten ineens blijken volwassen te kunnen worden, maar ook onze zeenaalden krijgen dan eindelijk een viswaardig bestaan. Om nog maar van de mogelijkheden tot het houden van vele "lagere" dieren te zwijgen.

Tenslotte geven wij U nog het portret van een merkwaardige copepode, 350 Mu groot, die regelmatig door ons microscopisch gezichtsveld loopt, en die naar ons gevoel zijn naam "Vlokreeftje" alle eer aandoet. (Foto 2)

WORMEN

Langzamerhand zijn we genaderd aan dè grens van ons planktonbegrip. U kunt moeilijk verwachten dat we de zeepier en de Spirographis gaan beschrijven, aan de andere kant zijn er vele soorten rond- en platwormpjes, die net met het blote oog zichtbaar zijn en af en toe in aquaria voorkomen.
Ook deze groepen laten we stilzwijgend weg, een uitzondering zou ik willen maken voor een Nematodesoort(soorten?) die in ongekende hoeveelheden in zeeaquaria voor moet komen. Zelfs kleine monsters van overigens kale aquaria bevatten er altijd vele.
Ook de eieren vonden we in grote getale in Spirulinavellen en op andere plaatsen. In het ei is de ontwikkeling van het nieuwe wormpje goed zichtbaar. (Fig. 36).
Schattingen in ons eigen aquarium wezen uit, dat het aantal Nematoden dat der Copepoden nabijkomt of zelfs nog overtreft.
Nematoden zijn primitieve ongesegmenteerde wormpjes, waarvan vele soorten parasitair leven. De graag bij de mens huizende Spoolworm is er een van. De Nematode waar het ons om gaat behoort waarschijnlijk tot het genus RHABDITIS. In onze aquaria zijn ze vooral te vinden op plaatsen

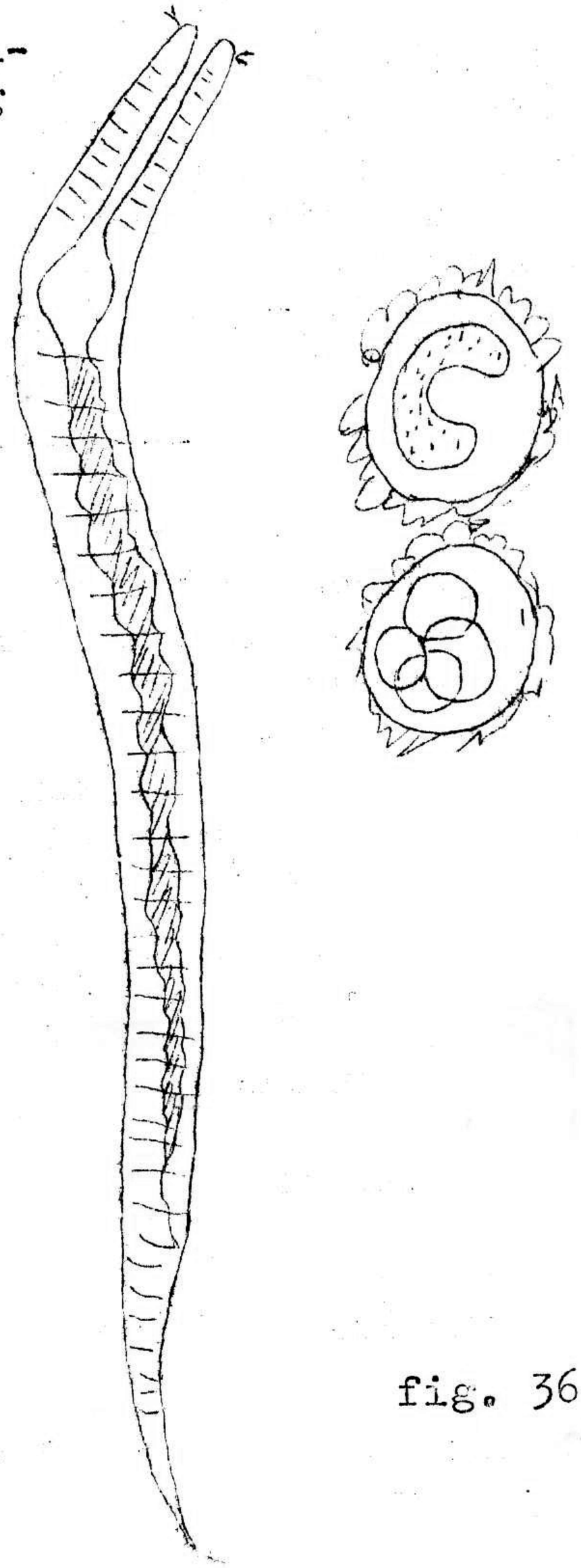

fig. 36

waar veel (algen)materiaal ligt te vergaan, dus in filter en bodemvuil. Ze worden tot 2 mm lang en kunnen vaak met het blote oog of met de loupe worden waargenomen. Wat we bij de vlokreeftjes opmerkten is ook hier van belang: door hun grote aantal moeten ze een belangrijke rol spelen in de aquariumhuishouding. Sinds Darwin honderd jaar geleden wees op de grote veranderingen die de regenworm in de akkeraarde teweeg brengt weten we, hoe sommige diertjes langs een omweg een heel milieu kunnen veranderen. Wie er voor voelt moet zeker eens proberen de aquarium nematoden op een voedingsbodem te kweken, om te zien wat er allemaal verandert in de pH en de samenstelling van het milieu. In het aquarium wordt Rhabditis gegeten door sommige bewoners die er oog voor hebben. We hielden vorig jaar twee lipvissen (Coricus rostratus Bl.) die speciaal op deze wormpjes een uitgebreide jacht maakten.

Met het bespreken van de Nematoden sluiten we onze serie af, ons welbewust van het feit, dat veel niet werd genoemd. Hydroidpoliepjes, poliepkwalletjes en vele andere schone zaken uit het aquarium zijn het bekijken meer dan waard.

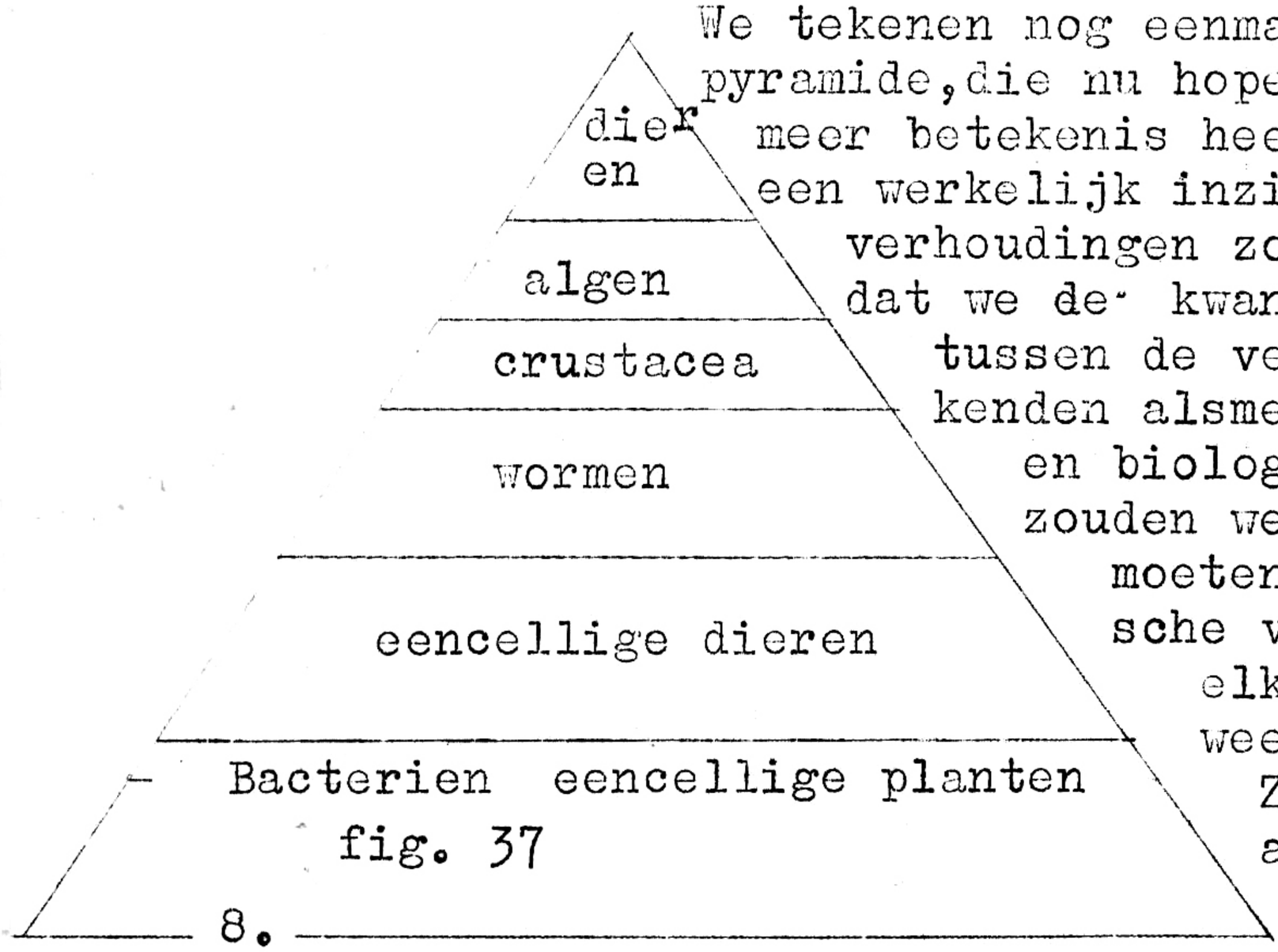

fig. 37

We tekenen nog eenmaal de bevokingspyramide, die nu hopelijk voor U wat meer betekenis heeft gekregen. Voor een werkelijk inzicht in onze aquariumverhoudingen zou echter nodig zijn dat we de kwantitatieve verhoudingen tussen de verschillende groepen kenden alsmede hun eetgewoonten en biologie. Als sluitstuk zouden we dan op de hoogte moeten raken van de chemische veranderingen die door elke groep worden teweeggebracht.

Zover is het uiteraard nog lang niet.

Vele van de beweringen uit onze serie " door de microscoop gezien" zullen worden verbeterd of over boord gezet, maar intussen heeft U een uitgangspunt gekregen om verder rond te zien in de zo wijde wereld van ons zeeaquarium.

A. Amir Utrecht.

Literatuur:

Borradaille-Potts	: The Invertebrata
Curtis	: General Zoology
Buchsbaum	: Animals without backbones
Berndt	: Das Süss und Seewasser Aquarium
Entrop	: Het Zeeaquarium
Die Neue Brehmbucherei	: Die Algen 1. u 2.
Baumeister	: Planktonkunde für Jedermann
v.d.Werff	: Diatomeenflora van Nederland
Newton	: A handbook of the British Seaweeds
Smith	: Manual of phycology
Jirovec	: Das leben unter dem Mikroskop.
Eckert	: Das praeparieren von Algen.
Schierbeek	: Antoni van Leeuwenhoek.

ENKELE ZEE-ANEMOONPROBLEMEN

en iets over monstruositeiten.

Een twee-koppige zee-anjelier van de bruine kleur kreeg ik onlangs bij toeval in handen. Enkele maanden geleden gingen we na een excursie, 's-avonds nog even bij Wemeldinge langs, waar duikers in de schemering nog gauw even een plastic zak vol flinke anjelieren plukten. In de donkere auto zocht iedereen er een paar uit. Zo ook ik: twee witte en een bruine. In het aquarium thuis stonden ze na een uurtje al fraai uit en toen bleek dat de bruine twee tentakelkransen had.
Ik zou nu iets willen voorstellen over de te gebruiken termen voor al deze merkwaardige verschijnselen. In het grote artikel van de heren Van Soldt en Tak in DE KOR van Oct. '59 worden de woorden "tweekoppigheid" en "tweemondigheid" door elkaar gebruikt. Mijn voorstel is van

veel-koppigheid te spreken, als het meerdere tentakel-kransen betreft, en van veel-mondigheid als het om meer dan één mond binnen één tentakelkrans gaat.
Als niemand ertegen is, laten we ons dan hieraan houden.
Welnu, die twee-koppige anjelier van mij doet het best. Beide koppen openen en sluiten tegelijk, ze eten onafhankelijk van elkaar en neiging tot delen bestaat tot dusver absoluut niet. Ik geloof niet dat hij in deling is blijven steken en ik denk dat het wat men noemt een 'monstruositeit' is. Hoe die ontstaat weet ik natuurlijk niet en ik kan mijn mening evenmin bewijzen.

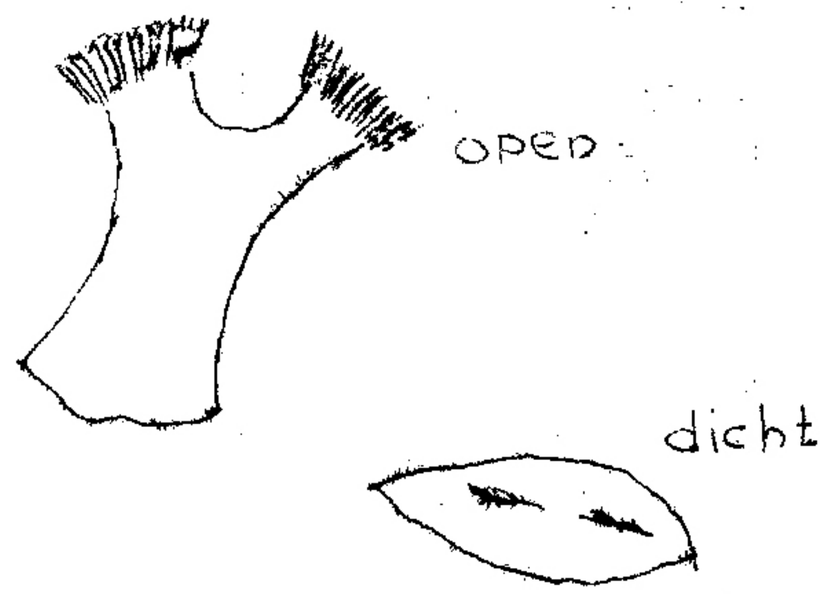

Misschien is er nog een mogelijkheid. Het ziet er namelijk naar uit, dat de voortplanting van de zee-anemonen iets te maken heeft met de periodiciteit van licht en misschien ook temperatuur. In elk geval staat vast dat Metridium senile gevoelig is voor licht en er zich naar regelt. Als deling daar nu ook iets mee te maken heeft, is het niet onmogelijk, dat wij door het vangen, dit proces hebben doorkruist en gestopt. Dat moet echter met niet al te veel moeite te bewijzen zijn. Een beetje speculatief is het wel, maar dat is geen reden om niet eens een proefje te wagen.

Verder las ik laatsts iets over het regeneratie-vermogen van zee-anemonen. Het gaat om proeven die de heer Cowden op het Biologisch Station van Bermuda heeft gedaan, met een daar veel voorkomende anemoon: Bunodeopsis globulifera. Hij sneed deze anemonen in allerlei stukjes en stukken en keek dan wat er gebeurde. De stukken heelden alle snel en kropen rond met behulp van hun cilien (= trilharen). De stukjes die kleiner waren dan 1 x 1 x 3 mm (!), heelden in 18 uur, maar er ontwikkelden zich verder geen nieuwe anemonen uit. De stukjes die al iets groter waren hadden na een dag of 5 al weer een symetrisch tentakel-kransje! Het zag er verder naar uit,

dat de regenereer tijd afhankelijk was van de plaats in de anemoon waar het stukje vandaan kwam. Hoe het met andere anemonen-soorten staat, vermeldt het verhaal niet, maar ik vind dit toch wel een fantastisch regeneratie-vermogen.

Dat monstruositeiten ook bij andere zeedieren voorkomen zal wel niemand verbazen en ik kwam onlangs enkele aardige voorbeelden tegen. H. v. Wisselt vertelt in Kosmos 1960/p.320 over verschillende merkwaardige zeester-vormen, en naast de zuiver zes-armige gaf hij ook foto's van de hiernaast afgebeelde vormen. Albino's vinden we onder tal van diersoorten, en laatst las ik over een albino schar. Maar ook het omgekeerde komt bij platvissen voor! O. Woitsch beschreef in Kosmos 1959/p. 456 een schol, die aan beide zijden gekleurd was. Aan de onderkant was alleen de kop wit gebleven.

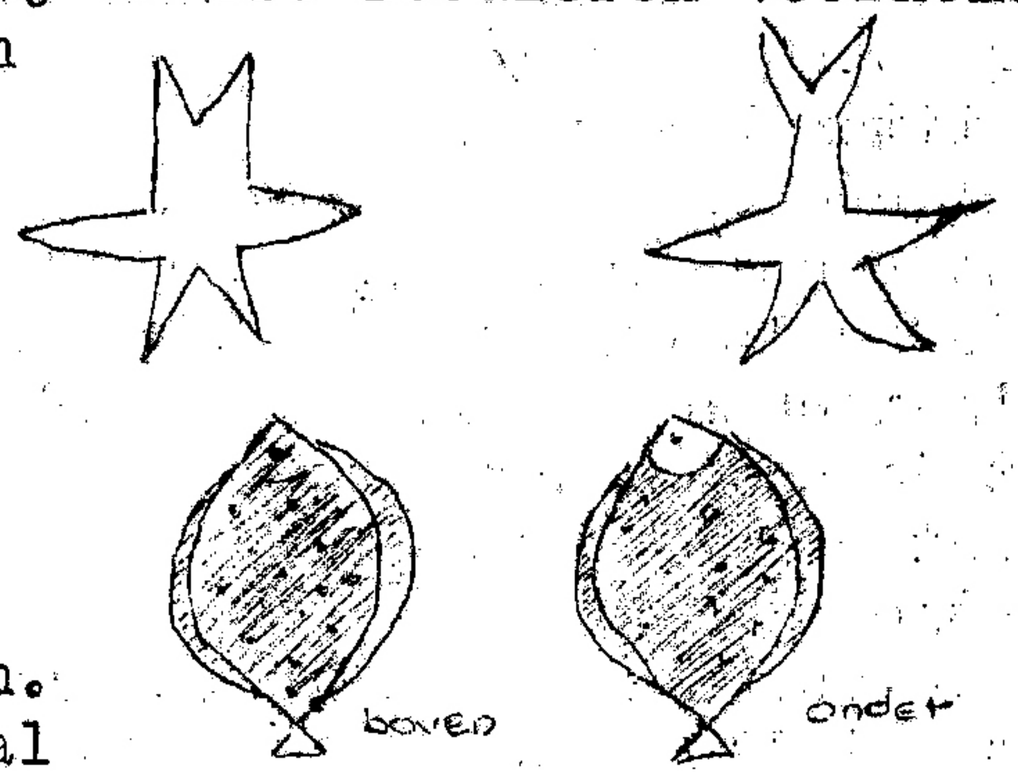

Tenslotte stond onlangs in Nature (185, 333(1960)) een stukje van Kumpf uit Miami, over een abnormale arm van een

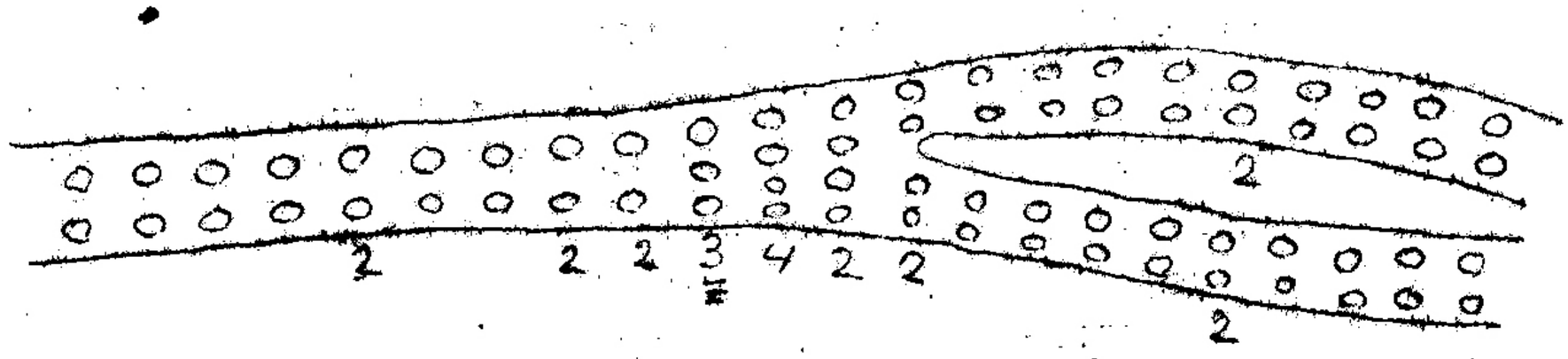

Octopus briarens Robson. Bij dat dier had een arm zich gesplitst. U kunt op de tekening zien hoe!

H. Compaan-Den Haag

NASCHRIFT

Bovenstaand artikel van de heer Compaan herinnert me weer aan de tocht waarop zijn dubbelmondige Metridium werd gevangen.
We hadden een tamelijk wilde dag op Noord Beveland achter

de rug maar wilden per sé nog even bij Wemeldinge (of Wemeldingen, zo U wilt) te water gaan om wat Metridium te halen, en even te genieten van onze mooi gekleurde "Anjelieren-akker". Het begon al aardig donker te worden maar we vonden dat we toch maar moesten doorzetten. Toen we even onder water waren en aan de duisternis gewoon geraakt zagen we de eerste anjelieren. Vooral de witten konden we goed verzamelen, voor de andere kleuren moesten we goed zoeken. Toch zagen we, ondanks zeer helder water, zelfs de witte anjelieren pas als we er 15 cm met onze ogen vanaf waren.
's-Nachts met maanlicht of zoals bij deze gelegenheid tijdens het donker worden, is het heel mysterieus onder water. Doordat het weinige licht geheel wordt verstrooit, is alles even donker, d.w.z. er zijn geen schaduwen of donkerdere plekken. Het is moeilijk voor te stellen voor een niet-duiker omdat een dergelijk lichtval boven water naar mijn weten nooit voorkomt.
De gebroeders Dorsman en ondergetekende, die zich beschikbaar stelden om deze duik te maken, hadden nog een merkwaardige ervaring.
Omdat we niet ver konden zien zwommen we behoedzaam op de anjelieren af, om deze dan met een snelle beweging van het substraat af te rukken. Dit klinkt misschien nogal ongeloofwaardig maar dit is de enige manier om onder water anjelieren te verzamelen. Als men de slag te pakken heeft gaat het absoluut zonder beschadiging.
Groot was onze verbazing toen we bij het losrukken van het eerste exemplaar een groot aantal vonken rond zagen vliegen. Hier kijkt U misschien even van op, en dus kunt U zich onze verbazing wel voorstellen.
We dachten onmiddellijk een nieuwe vorm van Bioluminicentie te hebben ontdekt.
Toen we wat realistischer werden moesten we echter concluderen dat het al donkerder was als we dachten, en dat de vonken die rondvlogen bij het plukken alleen maar zeevonk was die ging oplichten door onze plotselinge beweging.
Onze "walploeg" keek ons ongelovig aan toen we ons verhaal vertelden maar waren toch wel verbaasd toen we met een triomfantelijk gezicht de grote buit aan Metridium

lieten zien.
Triomfantelijker keek 2 dagen later de heer Compaan toen ik bij hem thuis de mooie twee-koppige anjelier zag, die ik misschien wel zelf geplukt had.

H.A.v.Vlimmeren Jr - Den Haag

PROBLEMEN SERIE
(De zeebak en het huwelijk)

Echt, we kunnen er niet meer onderuit; we vreesden het al, maar ook DE KOR moet er aan geloven. We hebben het zo lang mogelijk uitgesteld, maar we staan hier machteloos tegenover. We zullen ons dus vlug door deze zure (zee)appel heenbijten.
Onze moderne tijd immersvráágt om problemen. 't Is toch actueel en alles 'probleem' wat de klok slaat. De nieuwe moderne hobby is "probleempje spelen".
Forums rijzen als paddestoelen uit de grond en wie niet met een probleem sukkelt, is hopeloos ouderwets. Wij willen deze pretentie niet hebben en zijn naarstig op zoek gegaan naar zo'n probleem.
Het was een probleem om zo'n probleem te vinden, want zoetwatermensen hebben hun "voedingsbodem", waarover zij dagen en nachten kunnen discusseren, maar wij, zoutwatermensen, zijn nog niet zover.
Goed we hebben nitraten en nitrieten, maar echt een probleem om naar huis te schrijven, zo één welke je wel eens op de televisie ziet, is moeilijk te vinden.
Wij laten U echter niet in de steek. We hebben er één gevonden voor U. Wat dacht U van dit kostelijk probleempje? "Het zee-aquarium, zijne oprechte of verderfelijke invloed op het hedendaagse huwelijk!"
Voilá, is dit geen snoepje van probleemkunst?
Somber zeggen wij natuurlijk; Een zéér verderfelijke invloed. Zouden we dit niet zeggen, dan was ons probleem direct naar de maan.
le. Een vrouw krijgt absoluut wazige antwoorden van een zoutwaterbeesten minnende man, als hij naar z'n geliefde dieren tuurt, Vrouw voelt zich geplaatst op tweede plan, wordt kribbig met als resultaat, een koele verhouding.

2e. Warme maaltijd wordt koud, omdat man rode anemoon verplaatst in opdracht van vrouw. Vrouw vindt op gezette tijden, dat rode anemoon ergens anders altijd beter staat. Anemoon wil niet hechten terwijl maaltijd steeds kouder wordt. Vrouw ongeduldig, man zenuwachtig. Alweer een koele maaltijd en verhouding.
Koele of verderfelijke invloed blijft doorgaan o.a. door:
3. Lekkend aquarium
4. Verhoogde lichtrekening
5. Natte zwijnenboel bij experimenten
6. Plastic emmer waarin vrouw juist altijd kledingstukken heeft gedaan om te weken.
7. Armetierige anemonen, welke vrouw heeft vergeten te voederen, juist als baas komt eten.
8. Het verkeerd leggen van dekruit door vrouw of het frunniken van haar aan uitstromer.
We kunnen zo doorgaan. Er zijn ontstellend veel argumenten om een zeebak te weren uit een huiskamer. Waarom zijn er dan toch nog mensen, die ondanks alles zo'n "ruziebak" in huis willen hebben? Weten zijn misschien niet dat zij bloot staan aan de vele sociale gevaren en zij dreigen onder te gaan in een wereld vol ver erfelijke wieren en dieren.
Gelukkig, we zitten heerlijk in een psychologisch-cultureel aanvaardbaar probleem. Een lekkere kluif, waarvoor we ons niet behoeven te schamen. En.... de eer van DE KOR is gered! We zullen ons sportief uit dit probleem gaan wringen.
1e. Er moet een weldadige rust uitgaan van een man, die innig vergenoegd zijn heremietkreeft bestudeert. Hij zal even opkijken en zien hoe zijn vrouw begrijpend knikt. Zij zal haar breiwerkje in de schoot laten rusten om het onbeschrijfelijk geluk dat haar deelachtig is geworden als het ware in te drinken. Háár man, weliswaar vroeger een engert en verslaafd aan drank, maar nu volkomen gelouterd en huiselijk dank zij z'n hobby.
2e. Het is buiten kijf en algemeen bekend, dat een slordig man volkomen verandert, wanneer hij een lekkend aquarium heeft. Het kost soms wel een paar centen, maar een lekkend aquarium wint het altijd van slordigheid. Door een serie finantieële ontploffingen en ervaringen rijker geworden zal hij zijn ruiten uiterst zorgvuldig plaatsen.

Geen lekje, hoe groot ook, zal hem klein krijgen. De slorige man van vroeger zal zijn schoenen poetsen, zijn hemd en broek automatisch keurig opvouwen en denken "fijn, hij lekt niet meer".
3e. Armoede door verhoogde lichtrekening?
Aha, hebt U wel eens de romantische sfeer geproeft als 's-avonds man en vrouw elkaar diep in de ogen zien bij het getemperde aquariumlicht? Hebt U dan gemerkt dat rimpeltjes in het gelaat onzichtbaar zijn, omdat het licht door zeewater gesluierd wordt? Dat het de huid onherroepelijk mooier maakt? Proeft het stralende geluk, wanneer twee geliefden dromerig naar hun Sulcata's kijken, die belicht worden door een 22 geeltintbuis de Luxe van Philips. Verhoogde lichtrekening? Tuurlijk niet! Slechts 50 kilowatt meer liefde!
4e En.... hoe trots is de vrouw, als haar man deskundig spreekt over 'actinia equina mesembreanthemum'; over spirographis en Sabella's.
Hij is toch zo ontzettend knap. Hij weet alles over de zee, die geheimzinnige wereld, die voor hem geen geheimen kent. Haar geleerde held, háár lieve knappe zee-bioloog. De man die nog steeds wilskrachtig die moeilijke materie bestudeert. Al zijn zakgeld offert in dienst van de wetenschap. Hij is groots in haar ogen! En de man? Nou ja, laat maar. Of is het soms niet leuk om bewonderd te worden!
5e. Conclusie: "zeebak zéér goed voor het huwelijk" Toch wel jammer, weer een probleem minder!

H.J. Beket - Rotterdam.

VAN DE REDACTIE (Vervolg)

aquarium, schrijf er dan eens een stukje over voor deze rubriek. Wij willen het graag plaatsen en eventueel ook "persklaar" maken.

Zo, dat waren dan onze goede voornemens. Wij hebben nog meer pijlen op onze boog, maar deze verdere plannen staan nog in een pril stadium dus praten we er nog niet over. A propos wilt U soms nog meer van ons, bijv. een probleem bij de kop pakken? eens iets meer weten over een bepaald beest? een echte beginnersreeks of artikel? Laat het ons weten, en wij zullen ons best doen.
Dan de kwestie'oude nummers! Van de afgelopen jaren

(vanaf 1951!!) zijn er nog oude nummers beschikbaar à raison van 16 ct per stuk.U kunt ze aanvragen bij de redactie. Alleen van 1960 is niets meer beschikbaar. Door de zeer grote aanwas van leden zijn we helemaal door onze extra nummers heengeraakt. Van de jaren daarvoor kunnen we U aan ongeveer 70 nummers helpen. Deze nummers staan boordevol interessante gegevens, U krijgt door deze oude nummers een schat van verzamelde gegevens tot Uw beschikking welke U in geen enkel boek kunt vinden. De voorraad slinkt steeds verder, dus tijdig bestellen is aan te bevelen.

Heeft U het Januari nummer van het maandblad "Het Aquarium" reeds gelezen? Probeer het te pakken te krijgen want het is een speciaal Zee aquarium nummer.

Door de artikelen van enkele bekende schrijvers op ons gebied is een zeer boeiend geheel ontstaan. Behalve de artikelen vindt U ook nog enkele prachtige kleurenfoto's en zeer geslaagde zwart/wit foto's.

Degenen die de inhoudsopgave van 1960 hebben aangevraagd, zullen deze enkele dagen na ontvangst van deze KOR krijgen. Indien U er nog niet om heeft gevraagd, doe het dan per omgaande, de voorraad is zeer beperkt. De auteurs van 1960 krijgen automatisch een exemplaar.

Indien U gaat verhuizen geef hiervan dan tijdig bericht door aan de redactie van de KOR, alleen dan kunnen we garanderen dat de verzendlijst tijdig wordt bijgewerkt, en dat U niet een maand wordt overgeslagen en daardoor een nummer van de KOR mislopt. Een briefkaartje is al voldoende.

Op de volgende pagina's vindt U weer enkele boekbesprekingen De redactie heeft een duidelijk overzicht van wat er zo in het algemeen in Nederland uitkomt. Buitenlandse boeken en tijdschriften artikelen zien we natuurlijk lang niet allemaal. Als U eens iets ziet, schrijf er dan eens over dan kunnen de andere leden er ook iets van leren en eventueel dat boek of tijdschrift aanschaffen.

Ridder van Doorne Jr. H.A.v.Vlimmeren Jr.

B O E K B E S P R E K I N G

WAT VIND IK DAAR?
A. Kosch en Drs. J.R. Müller.

N.V. W.J. Thieme & Cie. Zutphen
14 x 19 cm., 67 pag., 8 pag. afb. in kleurendruk.
12 pag. afb. zwart/wit; *f* 3,50

Dit boekje dat de nederlandse paddestoelen, bessen en kruiden bespreekt is vooral voor jeugdige natuurliefhebbers geschreven.
De gekleurde tekeningen geven de kleuren zeer goed weer zodat het bezwaar van de kleine afmetingen van de tekeningen deels wordt opgeheven.
Prettig is het dat bij de giftige bessen en paddestoelen het nummer in een rode cirkel staat, zodat eventuele ordeskundige smulpapen een duidelijke waarschuwing krijgen.
Door de mooie kleurenplaten realiseert men zich weer eens hoe mooi paddestoelen wel zijn. Ze verdienen absoluut meer aandacht.
Het laatste gedeelte van het boekje waarin de kruiden worden besproken zal vooral onze lezeressen interesseren. Het is jammer dat de kunst om het eten op de juiste wijze te kruiden in Nederland bijna verdwenen is in dit tijdperk van blikvoedsel.
Dit boekje kan U de weg wijzen naar lekkere keukenexperimenten.
Vl.

VOGELLEVEN LANGS DE KUST
Jan P. Strijbos

L.J. Veen - Amsterdam
13 x 19 cm., 171 pag., 51 foto's; *f* 4,50

Dit boekje is een herdruk van "Vogels van strand en duin" dat even voor de 2e wereldoorlog uitkwam.
Deze nieuwe uitgave is bijgewerkt en met de huidige situatie in overeenstemming gebracht.
Nadat we in de KOR van Oct. 1960 het boek "De Vogels van Zee en Strand" van dezelfde schrijver hebben besproken, valt er over het hier te bespreken boek niet veel meer te zeggen, want dit boekje ademt dezelfde prettige sfeer en

III

kunnen we eigenlijk beschouwen als een logisch vervolg op het vorige werkje, waarover we ook al enthousiast waren. Vl.

VOGELS (3 delen)
Dr. A.K. Vink

N.V. Uitgeverij Littera Scripta Manet - Joppe
12 x 16 cm., 125 pag. per deeltje, totaal 32o afb. waarbij 42 van eieren - Compleet *f* 16,50.

Naast Zien is Kennen en de Vogelgids hebben we hier een derde determinatiewerk voor vogels.
Opvallend bij dit werkje zijn de tekeningen van V. Kooijman, die wel erg fraai zijn afgewerkt.
De vogels zijn door de tekenaar in hun eigen omgeving geplaatst hetgeen zeer prettig aandoet.
Van elke vogel worden volledige gegevens verstrekt.
Een speciaal hoofdstuk behandelt de eieren van een aantal vogels waarbij duidelijke tekeningen zijn opgenomen. Vl.

CONTRIBUTIE 1961

Zo heeft U dan weer kennis kunnen nemen van de inhoud van de eerste KOR van 1961. Als U vindt dat DE KOR in 1960 aan Uw wensen heeft voldaan, en U hebt vertrouwen in het werk dat wij (en hopelijk U) in 1961 gaan brengen dan zullen wij het op prijs stellen indien U thans niet verder aarzelt in het overmaken van Uw contributie voor 1961. Er zijn al vele leden die aan de eerdere oproepen gehoor hebben gegeven, doch door de drukke dagen die we achter ons hebben heeft kennelijk nog niet iedereen de gelegenheid gehad om zijn of haar bijdrage over te maken. Zorg s.v.p. dat we in de volgende KOR geen ruimte hoeven te besteden aan aanmaningen voor betaling, stort nog heden Uw contributie voor 1961 op girorekening no.

2 7 . 8 3 . 9 6

t.n.v. Mevr. A.G.W.van Vlimmeren Schippers - Den Haag
IV Contributie *f* 7,50 per jaar.